23/07/2023

Κύπρος: Βρέθηκαν βασιλικοί τάφοι της Εποχής του Χαλκού, από τους πιο πολυτελείς της Μεσογείου

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Ασυνήθιστα πολυτελείς τάφους της Εποχής του Χαλκού ανακάλυψαν αρχαιολόγοι κατά τη διάρκεια ανασκαφών στη Δρομολαξιά, κοντά στην Αλυκή Λάρνακας, μπροστά από το τζαμί Χαλά Σουλτάν στην Κύπρο.

Στους υπόγειους ταφικούς θαλάμους βρέθηκαν σκελετοί με πολυτελή διαδήματα και περιδέραια, καθώς επίσης και πληθώρα πολύτιμων ταφικών δώρων από χρυσό, πολύτιμους λίθους και ελεφαντόδοντο. Οι τάφοι είναι από τους πιο πολυτελείς της Μεσογείου από την **Εποχή του Χαλκού.** Τα λείψανα και τα κτερίσματα παραπέμπουν σε βασιλείς και μέλη της κυβερνώσας ελίτ της περιοχής, όπως αναφέρει δημοσίευμα του γερμανικού επιστημονικού περιοδικού «Wissenschaft».

Ήδη από το 1897, οι αρχαιολόγοι είχαν ανακαλύψει στην περιοχή, η οποία βρίσκεται κοντά στο σημερινό αεροδρόμιο της **Λάρνακας,** τα πρώτα ίχνη ενός πολιτισμού της **Εποχής του Χαλκού** και ξεκίνησαν τις ανασκαφές. Από το 1970, οι ερευνητικές ομάδες ανακαλύπτουν όλο και περισσότερα τμήματα πόλης της **Εποχής του Χαλκού** χρησιμοποιώντας νέες μεθόδους. Τα ευρήματά τους δείχνουν ότι η περιοχή εκτεινόταν σε 50 εκτάρια από το 1630 έως το 1150 π.Χ. και περιελάμβανε συνοικίες με κατοικίες αρχόντων αλλά και εργαστήρια χαλκού. Αντικείμενα από την Αίγυπτο, τις **Μυκήνες, τη μινωική Κρήτη,** τη Σαρδηνία και τη **Μεσοποταμία** δείχνουν, επίσης, ότι οι κάτοικοί της είχαν εκτεταμένες πολιτιστικές και οικονομικές σχέσεις. Από τα αγγεία και συγκεκριμένα κοσμήματα, τα οποία βρέθηκαν, προκύπτει, επίσης, ότι πρέπει να υπήρχε ειδική σχέση με την **Τίρυνθα.**

Το 2016, μία ομάδα αρχαιολόγων με επικεφαλής τον Πέτερ Φίσερ, καθηγητή του πανεπιστημίου του Γκέτεμποργκ της Σουηδίας, ανακάλυψε ένα νεκροταφείο της Εποχής του Χαλκού μπροστά στο τζαμί Χαλά Σουλτάν, με εν μέρει πλούσια διακοσμημένους τάφους. Μέλη της άρχουσας ελίτ θάφτηκαν σε υπόγειους θαλάμους, μαζί με τα κοσμήματά τους και τα εισαγόμενα είδη πολυτελείας. Με τη βοήθεια μετρήσεων μαγνητομέτρου, οι ερευνητές ανακάλυψαν τώρα εκεί άλλους, ακόμη πλουσιότερους τάφου.

«Συγκρίναμε τα σημεία όπου βρέθηκαν σπασμένα κεραμικά θραύσματα με τον χάρτη του μαγνητομέτρου και εμφανίστηκαν πολλές μεγάλες κοιλότητες περίπου δύο μέτρα κάτω από την επιφάνεια της γης», όπως αναφέρει ο Φίσερ στη σχετική επιστημονική ανακοίνωση (Södeberg Expedition 2023).

Όταν οι αρχαιολόγοι ανέσκαψαν αυτά τα σημεία, ανακάλυψαν τρεις ταφικούς θαλάμους, μήκους περίπου τεσσάρων έως πέντε μέτρων, στους οποίους βρήκαν αρκετούς καλοδιατηρημένους σκελετούς. Περιείχαν, επίσης, έναν τεράστιο αριθμό κτερισμάτων, ο οποίος ξεπερνά κατά πολύ σε ποσότητα και ποιότητα τα ούτως ή άλλως πλούσια ευρήματα των παλαιότερα ευρεθέντων τάφων.

«Βρήκαμε περισσότερα από 500 άθικτα τεχνουργήματα μόνο σε δύο από αυτούς τους ταφικούς θαλάμους. Πολλά από αυτά τα αντικείμενα είναι κατασκευασμένα από πολύτιμα μέταλλα, πολύτιμους λίθους, ελεφαντόδοντο ή είναι κεραμικά υψηλής ποιότητας», σημειώνει, επίσης, ο **Σουηδός επικεφαλή**ς των ερευνών. Στους τάφους βρέθηκαν, ακόμη, πολύτιμα χάλκινα όπλα διακοσμημένα με ελεφαντόδοντο και μία σφραγίδα από αιματίτη με χρυσό πλαίσιο.

Μεταξύ των νεκρών ήταν μία γυναίκα που περιβάλλεται από δεκάδες κεραμικά αγγεία, κοσμήματα και έναν στρογγυλό μπρούτζινο καθρέφτη. Μαζί της στον τάφο βρίσκονταν τα οστά ενός παιδιού, περίπου ενός έτους, που είχε θαφτεί με ένα κεραμικό παιχνίδι. *«Κάποιοι άλλοι, άνδρες και γυναίκες, έφεραν διαδήματα και περιδέραια με μενταγιόν εξαιρετικής ποιότητας. Η τεχνοτροπία και το υλικό των μενταγιόν υποδηλώνουν ότι κατασκευάστηκαν στην Αίγυπτο το δεύτερο μισό της 18ης δυναστείας, πιθανώς την εποχή του Ακενατόν και της συζύγου του, Νεφερτίτης, και του Τουταγχαμών»*, σύμφωνα με την ανακοίνωση. Τα διαδήματα είναι διακοσμημένα με ανάγλυφες εικόνες ταύρων, γαζελών, λιονταριών και λουλουδιών.

«Δεδομένου του πλούτου αυτών των ταφικών αντικειμένων, είναι εύλογη η υπόθεση ότι επρόκειτο για βασιλικούς τάφους, παρ' όλο που δεν γνωρίζουμε ακόμη τι μορφή διακυβέρνησης είχε η πόλη εκείνη την εποχή, αλλά όσοι θάφτηκαν εδώ ήταν αναμφίβολα μέρος της κυβερνώσας ελίτ», κατά τον **Φίσερ.**

Υπέρ αυτής της άποψης συνηγορεί, επίσης, το γεγονός ότι πολλά από τα πολύτιμα κτερίσματα προέρχονται από άλλους πολιτισμούς της περιοχής της Μεσογείου. Προφανώς ήταν εισαγόμενα πολυτελή είδη και τιμαλφή. Αυτά περιλαμβάνουν χρυσό και ελεφαντόδοντο από την Αίγυπτο, μπλε λάπις λάζουλι (λαζουρίτης) από το Αφγανιστάν, κόκκινη καρνεόλι από την Ινδία και γαλαζοπράσινο ορυκτό τυρκουάζ από το **Σινά.** Ανάμεσα στα ευρήματα περιλαμβάνεται και κεχριμπάρι από την περιοχή της Βαλτικής. Όπως εξηγούν οι αρχαιολόγοι, αυτή η ελίτ μπορούσε να ανταποκριθεί οικονομικά σε τέτοιες πολυτελείς εισαγωγές επειδή είχε γίνει πλούσια εξάγοντας χαλκό από το **γειτονικό όρος Τρόοδος:** *«Ο χαλκός ήταν ένα σημαντικό εμπόρευμα εκείνη την εποχή, επειδή χρησιμοποιήθηκε σε συνδυασμό με τον κασσίτερο για την παραγωγή του σκληρότερου κράματος χαλκού, ο οποίος έδωσε το όνομά του στην Εποχή του Χαλκού».*